

Enkele kernpunten uit het jaarverslag WFZ 2016

Garanties

In 2016 is 229 miljoen euro verstrekt aan garanties op langlopende leningen (2015: 442 miljoen euro). Het totaal aan uitstaande garanties kwam uit op 7.914 miljoen euro (2015: 8.279 miljoen euro). De daling in het garantievolume heeft meerdere oorzaken:

- Nieuwbouwactiviteiten staan momenteel op een laag pitje bij care- en cure-instellingen. Veel zorginstellingen hebben als uitvloeisel van het overheidsbeleid te kampen met overcapaciteit en leegstand.
- Door de ingrijpende veranderingen hebben zorginstellingen bovendien onzekerheid over de inkomsten in de komende jaren. Hierdoor ontbreekt de basis om op verantwoorde wijze omvangrijke investeringsbeslissingen te kunnen nemen, die onomkeerbaar zijn en bovendien nog decennialang op de financiële exploitatie zullen drukken.
- Tenslotte zijn banken, zowel door de hiervoor genoemde factoren als vanwege de stringente bancaire regelgeving, terughoudend zijn met het (ongeborgd) financieren van investeringen.

Exploitatieresultaat

Het gemiddelde exploitatieresultaat in 2015 was 1,5% (2014: 1,7%). De onderliggende resultaten laten een brede spreiding zien: het grootste exploitatietekort was 28,2%, het grootste overschot 21,5%. In totaal hadden 48 WFZ-deelnemers (16%) een negatief exploitatieresultaat. Per deelsector lopen de gemiddelde exploitatieresultaten uiteen (ziekenhuizen: 1,5%; gehandicaptenzorg: 2,5%; GGZ: 1,2%; ouderenzorg: 0,4%).

Eigen Vermogen

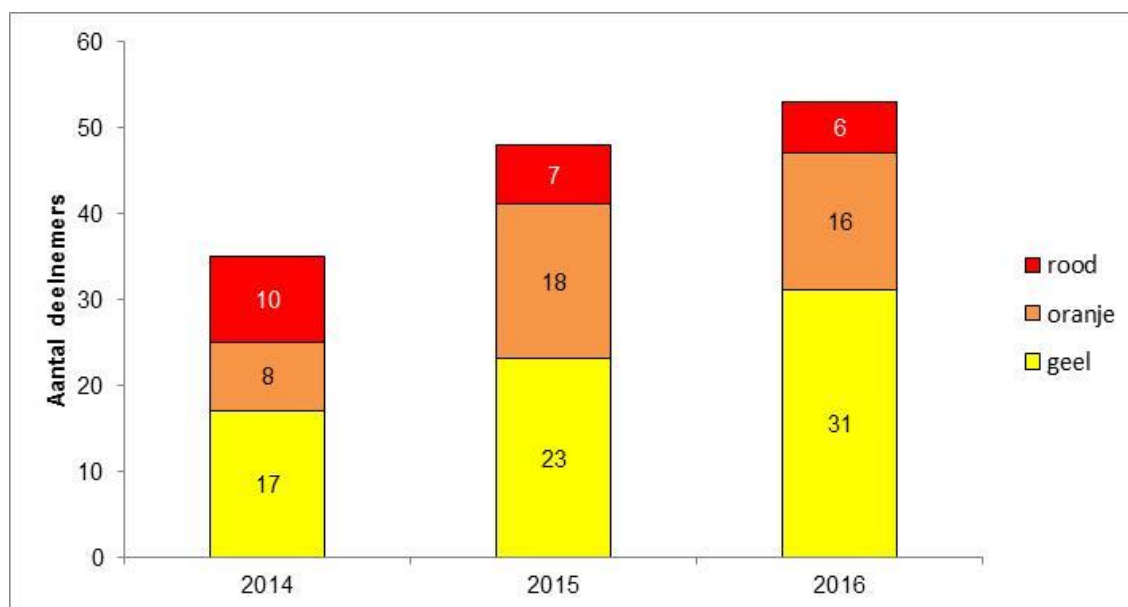
Gemiddelde per sector; als percentage van de totale inkomsten

Sector	2014	2015	Verandering in procentpunt
Ziekenhuizen (alg. en cat.)	23,4%	22,1%	-1,3
Gehandicaptenzorg	25,5%	28,5%	3,0
GGZ	19,9%	21,7%	1,8
Ouderenzorg	29,4%	30,5%	1,1

Risicobewaking

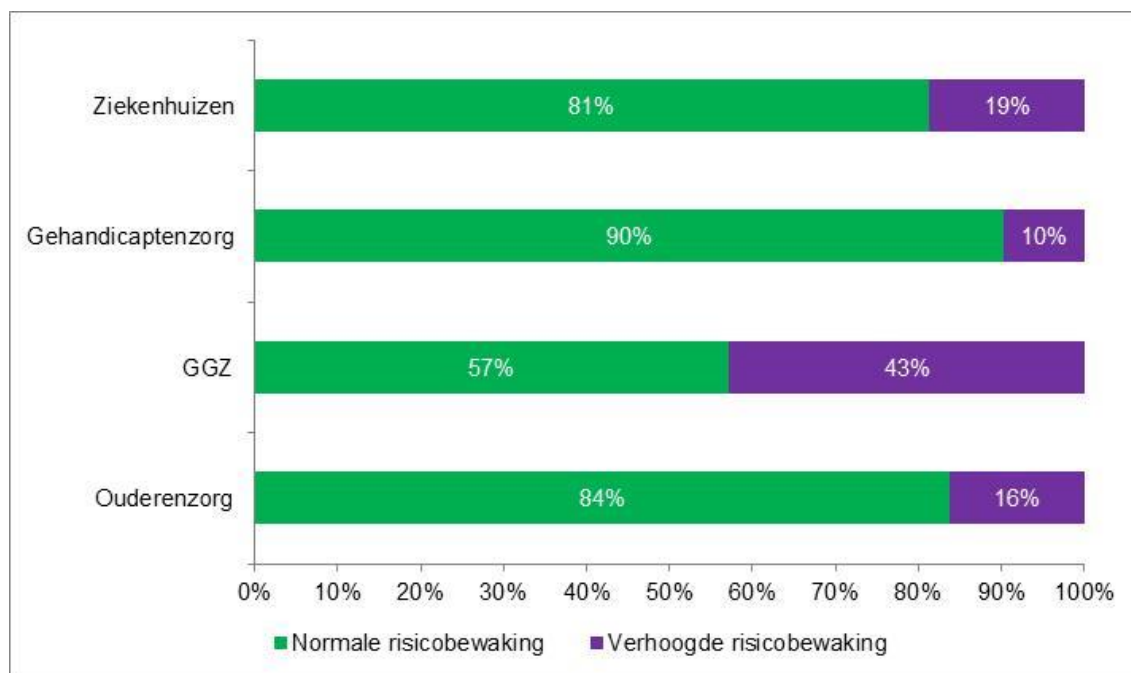
Ultimo 2016 staan 53 deelnemers onder verhoogde bewaking van het WFZ (18% van het totale aantal deelnemers). In 2015 waren dit 48 deelnemers (16%). De deelnemers onder verhoogde bewaking worden in drie globale categorieën onderscheiden, naar oplopende ernst van de situatie aangeduid met de kleuren geel, oranje en rood.

- Categorie 'rood' omvat de meest risicovol geachte deelnemers. Hierbij is sprake van ernstige liquiditeitsproblemen, meerjarig negatieve exploitatieresultaten en/of een uiterst zwak of negatief eigen vermogen. Ultimo 2016 vallen 6 deelnemers in deze categorie (2015: 7 deelnemers), afkomstig uit alle vier deelsectoren, met langlopende garanties van in totaal 134,7 miljoen euro.
- Categorie 'oranje' betreft deelnemers waar sprake is van zorgelijke situaties, maar met een minder urgent karakter. Te denken is aan zorgaanbieders met een zeer zwak vermogen van 5 à 10% en/of meerjarige exploitatietekorten. Het gaat hierbij om 16 deelnemers (2015: 18 deelnemers).
- Categorie 'geel' is de restgroep waarbij de problemen minder urgent zijn, maar er voldoende reden is om goed 'de vinger aan de pols te houden'. Het gaat hierbij om 31 deelnemers (2015: 23 deelnemers).

De stijgende lijn in het aantal zorginstellingen onder verhoogde bewaking weerspiegelt de ingrijpende veranderingen die alle zorgsectoren doormaken, en de aanpassingsproblemen die dit met zich meebrengt. Om die reden beoordeelt het WFZ alle aangesloten zorginstellingen tegenwoordig niet meer ééns per jaar, maar twee keer. Eventuele probleemsituaties komen hierdoor tijdiger in beeld. Die deelnemers worden

vervolgens op de voet gevolgd. Vooral in de GGZ zijn momenteel veel instellingen die het moeilijk hebben. Dit komt ook tot uiting in de volgende grafiek.

Risicovermogen WFZ

Ondanks de risicotename onder de WFZ-deelnemers is de financiële degelijkheid van het WFZ zelf geen reden tot zorg. De risicobuffer vertoont zowel als percentage van de uitstaande garanties als in euro's een geleidelijke stijging en biedt naar inschatting voldoende incasseringsvermogen voor eventuele faillissementen. Ultimo 2016 bedroeg het risicovermogen € 272 miljoen. Dit is 3,4% van de restschuld van de geborgde leningen. Nemen we als (onwaarschijnlijk) 'worst case scenario' dat alle 'categorie rood'-deelnemers tegelijkertijd failliet zouden gaan, dan zou het WFZ dit relatief probleemloos kunnen opvangen. Het totaalbedrag aan lopende garanties bij deze meest risicovolle deelnemers is 134,7 miljoen euro. Het aanwezige risicovermogen van het WFZ is grofweg het dubbele. Bovendien lost het WFZ niet de openstaande schuld ineens af, maar betaalt het WFZ de rente en aflossing gedurende de looptijd van de lening. Naar huidige inzichten is het invoeren van het obligo bij WFZ-deelnemers dan wel de achterborg van het Rijk niet aan de orde, zowel op de korte als langere termijn.